

JUSTITSMINISTERIET
CIVILSTYRELSEN

Dato: 16. maj 2012

Sagsnr.: 11-309-00103

Pressemeddelelse

Antallet af værgemål er ikke afgørende for værgebesøg

Civilstyrelsen konkluderer i ny undersøgelse, at antallet af værgemål ikke er afgørende for antallet af værgebesøg, og at der ikke bør være en øvre grænse for antallet af værgemål. Langt hovedparten af værgerne har faste rutiner for besøg af personer under værgemål, og der er taget hånd om de få tilfælde, hvor der endnu ikke har fundet et besøg sted. Justitsminister Morten Bødskov tilslutter sig Civilstyrelsens konklusioner.

Civilstyrelsen har undersøgt forholdene for faste værger og deres kendskab til de personer, de er værge for. Det sker efter medieomtale i slutningen af 2011 om værgers kontakt til personer under værgemål, hvor det fremgik, at en navngiven person under værgemål aldrig havde mødt sin værge.

Civilstyrelsens undersøgelse viser, at værgerne generelt møder de pågældende umiddelbart efter, at værgemålet er etableret. Derefter er der besøg efter behov. Herudover skaffer og vedligeholder værgerne sit kendskab til personen under værgemål ved kontakt med personer, som har kendskab til den pågældende.

I de få tilfælde, hvor værgerne ikke har mødt personen under værgemål, skyldes det, at værgerne er blevet det frarådet af personale og pårørende un-

Gyldenløvesgade 11, 2.
1600 København V
Telefon: 33 92 33 34
Fax: 39 20 45 05
www.civilstyrelsen.dk
civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

der henvisning til, at det ikke kan antages at være til gavn for personen under værgemål. Eksempelvis hvis personen er indlagt på psykiatrisk hospital eller er meget dement, og et besøg fra en fremmed vil medføre unødigt uro for den pågældende.

Ud over disse få tilfælde viser undersøgelsen, at 5 ud af 94 værger ikke har haft en fast rutine med at besøge alle de personer, som de er værge for. Disse værger er nu i gang med at besøge de personer, som de ikke tidligere har truffet.

De præcise bevæggrunde for de manglende besøg kendes ikke. Men i to af tilfældene synes værgerne at have vurderet, at der ikke nødvendigvis er behov for et besøg, såfremt der alene er tale om økonomisk værgemål. Antallet af personer, de pågældende 5 værger er værge for, varierer fra 18 til 83.

Civilstyrelsen konkluderer, at der i lyset af allerede iværksatte tiltag ikke er grundlag for at foretage videre i forhold til de tilfælde, hvor værgerne ikke har mødt personen under værgemål.

Civilstyrelsen konkluderer endvidere, at det af hensyn til at sikre værgens nødvendige kendskab til personen under værgemål hverken er nødvendigt eller hensigtsmæssigt at fastsætte en grænse for antallet af værgemål, som en fast værge må varetage. Det skyldes dels, at det ikke på baggrund af undersøgelsen kan konkluderes, at de manglende besøg skyldes antallet af værgemål, som værgerne varetager. Derudover er der intet der tyder på, at fastsættelsen af en øvre grænse for antallet af værgemål, som den enkelte må varetage, vil øge kvaliteten af værgens arbejde. Dette skal ses i lyset af de store forskelle i karakteren af værgemålene og i værgens forhold.

Justitsminister Morten Bødskov udtaler:

"Det er vigtigt, at man som værge har det fornødne kendskab til de personer, man er værge for.

Jeg noterer mig, at Civilstyrelsens undersøgelse ikke viser, at der er en sammenhæng mellem antallet af værgemål og manglende besøg, og at intet

tyder på, at en øvre grænse for antallet af værgemål vil øge kvaliteten af de faste værgers arbejde.

Jeg kan således tilslutte mig Civilstyrelsens konklusioner.”

Civilstyrelsens notat er tilgængeligt på Justitsministeriets hjemmeside [her](#).

Journalister kan kontakte kommunikationschef Emil Melchior på 4037 6737. Andre interesserede kan kontakte kontorchef Rie Thoustrup Sørensen, Civilstyrelsen, på 72268938.

Dato: 20. marts 2012
Sagsnr: 11-309-00103

NOTAT

om faste værger og antallet af værgemål, den enkelte faste værger kan varetage

Baggrunden

Den 23. og 24. november 2011 bragte TV2 Nyhederne indslag om faste værger. Det fremgik af indslagene, at en navngiven person under værgemål aldrig havde mødt sin værger.

Det fremgik navnlig af indslaget den 24. november 2011 – og af den omtale indslaget fik på TV2's netsted – at historiens pointer var, at kvaliteten af de faste værgers arbejde ikke er god nok, at dette beror på, at de faste værger har for mange værgemål, og at Civilstyrelsen derfor bør fastsætte en grænse for, hvor mange værgemål en fast værger kan varetage. Kritikken rettede sig navnlig mod de faste værger, som er advokater, og størrelsen af den indtægt, en advokat kan oppebære som værger.

Ordnningen med faste værger blev indført ved værgemålslovens ikrafttræden den 1. januar 1997. I forbindelse med indførelse af ordningen udsendte Civilretsdirektoratet en cirkulæreskrivelse af 24. oktober 1996 om antagelse af faste værger til de daværende statsamter. Det fremgår heraf, at statsamterne i forbindelse med fastlæggelse af antallet af faste værger skulle tage hensyn til, at det bliver muligt at opnå en ordning, hvor værger vil kunne tilrettelægge sit arbejde med varetagelse af værgemål på en rationel måde og dermed gennem antallet af

værgemål opnå den fornødne ekspertise. Omvendt skal det også sikres, at de faste værger kun har værgemål i et sådant omfang, at de kan have kendskab til de enkelte personer, der er under værgemål, og deres forhold.

Civilstyrelsen har ikke reguleret spørgsmålet yderligere, da der ikke hidtil har været grundlag for at antage, at der er behov for en sådan regulering.

Civilstyrelsen kunne på baggrund af indslagene i TV2 Nyhederne ikke vurdere, hvorvidt indslagene beskrev et enkeltstående tilfælde, eller om der i videre omfang er faste værger, som varetager værgemål for personer, de ikke har mødt.

Civilstyrelsen anmodede derfor ved brev af 28. november 2011 samtlige statsforvaltninger om at afholde møder med de faste værger. I mødet med den enkelte værge skulle der foretages en opgørelse af, hvor mange værgemål den pågældende for tiden er beskikket som værge i, ligesom værgeren skulle redegøre for i hvilket omfang, han eller hun har mødt de personer, som vedkommende er værge for. Såfremt værgeren i et eller flere tilfælde ikke havde mødt personen under værgemål, skulle værgeren oplyse baggrunden herfor, ligesom værgeren i givet fald skulle redegøre for, hvad hans eller hendes kendskab til den pågældende så beroede på. Civilstyrelsen tilkendegav i den forbindelse, at det er styrelsens vurdering, at en fast værge kun helt undtagelsesvis kan antages at have det fornødne kendskab til en person under værgemål, såfremt værgeren ikke har mødt den pågældende.

Resultatet

Resultatet af statsforvaltningernes besvarelser vedrørende samtaler med værgerne mv. fremgår i hovedtal af nedenstående tabel 1 til 4.

Tabel 1 viser antallet af faste værger og værgemål i den enkelte statsforvaltning. Tallene i parentes angiver antallet af faste værger med virkning fra 1. januar 2012.

Tabel 1.

	Faste værger	Antal værgemål	Gennemsnit
Nordjylland	12	408	34
Midtjylland	23	609	26
Syddanmark	14 (23)	376	27
Sjælland	23	772	34
Hovedstaden	22 (30)	1031	47
I alt	94 (111)	3196	34

Tabel 2 viser henholdsvis det laveste og det højeste antal værgemål, faste værger varetager.

Tabel 2.

	Færreste antal	Højeste antal
Nordjylland	6	94
Midtjylland	3	100
Syddanmark	2	83
Sjælland	8	95
Hovedstaden	2	89

Tabel 3 viser de faste værgers profession fordelt på advokater og andre. "Andre" dækker over f. eks. socialrådgiver, museumsdirektør, domprovst, tidligere ansat i forvaltningsafdeling, forstander, afdelingsleder i SKAT og kontorchef.

Tabel 3.

Typer af værge	Advokater	Andre
Nordjylland	2	10
Midtjylland	8	15
Syddanmark	10	4
Sjælland	21	2
Hovedstaden	8	14
I alt	49	45

Det fremgår af statsforvaltningernes besvarelser, at 89 af de i alt 94 faste værger som fast praksis holder møde med personen under værgemål umiddelbart efter beskikkelsen og derefter efter behov. Derudover skaffes, suppleres og vedligeholdes værgens nødvendige kendskab til personen under værgemål ved kontakt med personer, som har kendskab til den pågældende, f. eks. pårørende og personale på bosteder mv.

Kontakten foregår pr. telefon, brev, mail samt ved deltagelse i møder og afhænger af behovet i det konkrete værgemål.

I de få tilfælde, hvor værgeren ikke har mødt personen under værgemål, skyldes det, at det er blevet frarådet af læger, pårørende, plejepersonale eller kontaktpersoner under henvisning til, at det ville skade personen under værgemål mere, end det ville gavne. Som eksempler gives personer indlagt på psykiatrisk hospital og meget demente personer, som ville blive urolige, hvis en fremmed kommer på besøg. Der er også eksempler på, at personen under værgemål selv har frabedt sig personlig kontakt.

I nogle af disse tilfælde har værgeren søgt at danne sig et umiddelbart indtryk af personen under værgemål ved at se den pågældende på afstand eller se den pågældendes værelse/lejlighed, men i øvrigt skaffer

værger sig også i disse tilfælde et kendskab til den pågældende ved kontakt med f.eks. pårørende og kontaktpersoner på bosteder mv.

Den ene af de 5 faste værger, som ikke har en fast rutine med at besøge alle de personer, som de er værge for, er den værge, som blev omtalt i TV2 Nyhederne. Den pågældende har i 22 tilfælde ikke mødt den person, som han er værge for. Baggrunden herfor er i nogle tilfælde, at det er blevet frarådet af pårørende eller personale. Statsforvaltningen har pålagt den pågældende værge inden udløbet af 1. kvartal 2012 at besøge alle de personer, han er værge for, og som han endnu ikke har mødt eller ikke har mødt inden for det seneste år. Denne faste værge er værge for 83 personer.

For så vidt angår de øvrige 4 værger, som ikke har en fast rutine med at besøge alle de personer, som de er værge for, er der for de 2 værgers vedkommende tale om, at man aflægger besøg efter behov. For de 2 andre værgers vedkommende besøger de alle personer, der er etableret personligt værgemål for, medens de efter behov besøger de personer, der er etableret økonomisk værgemål for. Disse 4 værger, som er værge for henholdsvis 57, 50, 40 og 18 personer, er også i gang med at besøge de personer, de er værger for, men endnu ikke har mødt.

Samtlige statsforvaltninger konkluderer efter samtalerne med de enkelte værger, at det er deres opfattelse, at de faste værger udfører deres hverv med engagement og professionalisme. Flere statsforvaltninger konkluderer, at værgerne generelt har et ualmindeligt godt kendskab til den enkelte under værgemål, og selv hvor værgerne har mange værgemål kendes den enkelte og dennes behov.

Statsforvaltningerne har endvidere tilkendegivet, at en regulering af området i form af et loft over antal af værgemål pr. fast værge ikke nødvendigvis vil medføre en øget kvalitet af værgens arbejde. Af størst betydning er værgens interesse, engagement og ansvarsfølelse over for personen under værgemål. Dertil kommer, at der er så store forskelle på karakteren på værgemålene, at det ikke vil være hen-

sigtsmæssigt at fastsætte faste regler om antallet af værgemål eller besøg.

Civilstyrelsen har herefter gennemgået alle klagesager vedrørende værgemål for årene 2009 – 2011. I den pågældende periode er der truffet afgørelse i 365 sager vedrørende voksne under værgemål. 5 af disse sager vedrører klager over værger, hvoraf 4 vedrører faste værger. Der er vidt forskellig problemstilling i disse 4 sager vedrørende faste værger, men der er i ingen af tilfældene grundlag for at antage, at klagerne rejser sig af, at værger mangler kendskab til personen under værgemål.

Sammenfatning og konklusion

Som det fremgår ovenfor, er det statsforvaltningernes overordnede indtryk på baggrund af samtalerne med de faste værger, at der er tale om værger, som er meget engagerede, professionelle og som har et indgående kendskab til de personer, de er værger for.

De værger, som varetager henholdsvis det færreste og det højeste antal værgemål, er ligeligt fordelt på landsplan, jf. tabel 2.

Af de 94 faste værger er 48 (51 %) advokater.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt værgerne har mødt de personer, som de er beskikket som værge for, fremgår det, at værgerne generelt møder de pågældende umiddelbart efter, at værgemålet er etableret. Derefter er der besøg efter behov. Herudover skaffer og vedligeholder værgerne sit kendskab til personen under værgemål ved kontakt med personer, som har kendskab til den pågældende.

I de få tilfælde, hvor værgerne ikke har mødt personen under værgemål, skyldes det, at værgerne er blevet det frarådet af personale eller pårørende under henvisning til, at det ikke kan antages at være til gavn for personen under værgemål.

Ud over disse få tilfælde viser statsforvaltningernes besvarelser, at 5 værger ikke har haft en fast rutine med at besøge alle de personer, som

de er værge for. De pågældende værger er alle i gang med at besøge de personer, som de ikke tidligere har truffet.

Disse 5 værger er værger for henholdsvis 83, 57, 50, 40 og 18 personer.

Som det fremgår af tabel 1, varetager de faste værger i gennemsnit 34 værgemål. Gennemsnittet er stort set ens i statsforvaltningerne bortset fra Statsforvaltningen Hovedstaden, hvor gennemsnittet er 47.

4 ud af de pågældende 5 værger ligger således over gennemsnittet for antal værgemål. Men som det også fremgår ovenfor, er der værger, som er værge for et større antal personer. På den baggrund er det således ikke muligt at drage den konklusion, at de manglende besøg skyldes antallet af værgemål, som værgeren varetager.

Sammenholdes resultatet af statsforvaltningernes samtaler med de faste værger og statsforvaltningernes besvarelser i øvrigt med de store forskelle, der er i karakteren af værgemålene samt i værgernes forhold, er der intet, der tyder på, at fastsættelse af en øvre grænse for antallet af værgemål, som den enkelte værge må varetage, vil øge kvaliteten af de faste værgers arbejde.

Sammenholdes statsforvaltningernes besvarelser med resultatet af styrelsens gennemgang af klagesagerne i perioden 2009 – 2011, er der heller intet der tyder på, at der generelt er et problem med faste værger, herunder med deres kendskab til de personer, som de er værger for.

Statsforvaltningernes samtaler med de faste værger har vist, at der er situationer, hvor værgeren af hensyn til personen under værgemål ikke besøger den pågældende, og umiddelbart synes det velbegrundet at undlade besøg i situationer som de beskrevne. Samtalerne har også vist, at 5 faste værger ikke har en fast rutine med at møde alle de personer, som de er værge for. De præcise bevæggrunde herfor kendes ikke, men i 2 af tilfældene synes værgerne at have vurderet, at der

ikke nødvendigvis er behov for møde, såfremt der alene er tale om et økonomisk værgemål.

Efter Civilstyrelsens brev af 28. november 2011 ligger det imidlertid helt klart såvel for statsforvaltningerne som for de faste værger, at det er styrelsens opfattelse, at en fast værge kun helt undtagelsesvist kan antages at have det fornødne kendskab til en person under værgemål, såfremt værgeren ikke har mødt den pågældende.

På denne baggrund finder Civilstyrelsen ikke, at der er grundlag for at foretage videre i forhold til disse tilfælde.

Civilstyrelsen vil imidlertid give statsforvaltningerne en skriftlig tilbagemelding om resultatet af styrelsens overvejelser i anledning af sagen. I denne tilbagemelding vil vigtigheden af, at en fast værge til stadighed har det fornødne kendskab til den person, hun eller han er værge for, blive betonet. Det vil således på ny blive præciseret, at en fast værge efter styrelsens vurdering kun helt undtagelsesvis kan antages at have det fornødne kendskab til personen under værgemål, såfremt værgeren ikke har mødt den pågældende. Styrelsen vil i den forbindelse understrege, at dette gælder uanset værgemålets karakter. Endelig vil Civilstyrelsen fremhæve, at det i de enkeltstående tilfælde, hvor det af hensyn til personen under værgemål er velbegrundet, at værgeren ikke besøger eller holder møder med den pågældende, påhviler værgeren at udvise særlig omhu med at tilvejebringe og vedligeholde det nødvendige kendskab til personen under værgemål på andre måder, herunder ved kontakt til familie, plejepersonale eller lignende.